

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/580/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

194/2013. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2012. július 31-én előterjesztett **panaszát** a 2013. június 12-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – ORFK Készenléti Rendőrség és a Budapesti Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2012. július 15-én elektronikus úton terjesztette elő beadványát, amelyet a Testület felhívására aláírásával 2012. július 31-én látott el, és amelyben a panaszos a 2012. július 7-én a K. téren megtapasztalt rendőri fellépést és eljárás módot kifogásolta.

I.

1) A panaszos előadta, hogy 2012. július 7-én 17 óra 58 perc körüli időpontban a B. város, A. utcában haladt abból a célból, hogy ott egy, a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (a továbbiakban: Gytv.) hatálya alá tartozó, korábban bejelentett közterületi rendezvény történéseit dokumentálja két munkatársával.

A panaszos elmondása szerint az A. utcában több száz főnyi, egyrészt a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK), másrészt az ORFK Készenléti Rendőrség (a továbbiakban: KR) állományába tartozó rendőr tartózkodott. A K. L. tér vonalában

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

„rendőrségi acélkordon és előerős rendőrsorfal” zárta el a panaszos és társai útját a járda és az úttest teljes szélességében. 18 óra 04 perckor meglepetéssel hallgatták a rendőrségi felszólításokat, amelyek az arcukat maszkkal eltakaró személyeket hívta fel azok levételére. A panaszos megjegyezte, hogy a környéket „tüzetesen” átnézve nem észlelt olyan személyeket, akik arcukat eltakarták volna. A panaszos zárójelben hozzátette, hogy olyan rendőrt nagy számban észlelt, akin nem volt látható azonosító szám. A „provokatív” rendőrségi felszólítások többször megismétlődtek. A panaszos számára azért volt különösen megdöbbentő a rendőri felszólítás, mert a felszólító gépkocsi mellett tartózkodott a „BRFK – egy jogtudományi végzettséggel rendelkező alezredes asszonya, és szó nélkül tűrte a – nyilván előre megtervezett rendőri brutalitás kereteibe beleillő felszólításokat a nem létező eltakart arcú emberekről szóló vizionálást.”

A kordonnál tartózkodott a BRFK egy rendőrtisztje is, mellette egy videokamerás beosztottjával. A kordon előtt 1-2 méterrel rendőrök tömegével várakoztak, nagytű németjuhász és egyéb fajtájú kutyákkal. Időközben a kordon Parlament felőli oldalára is rendőri sorfalat állítottak fel. A panaszos és társai 18 óra 17 perckor tudtak átjutni a kordon Parlament felőli oldalára, ahol közterületi rendezvényeken eddig sosem látott „BVO” és „ÖRZŐ” sisakjelzésű rendőri ruhát viselő egyének tömege tartózkodott. A kutyát vezető rendőrök agresszíven viselkedtek, minősíthetetlen stílusban szóltak a közelükben tartózkodó polgárokhoz.

Rövid időn belül a panaszos és társai azt észlelték, hogy rendőrök egy-egy emberre „rátámadnak ütlegelik, rugdossák, elhurcolják. Eközben állat módjára lökdösik a közelben tartózkodókat.”

18 óra 40 perckor is rátámadtak egy emberre a Minisztérium előtti területen, miközben a panaszost is fellökték és lefújták könnygázzal. Ehhez hasonló cselekmény percekben belül megismétlődött a közelben. A panaszos 3-4 esetben úgy részesült a könnygázalkalmazásban, hogy semmiféle jogsértő cselekményt nem követett el. A panaszos hozzátette, hogy a kényszerítő eszköz használatára figyelmeztetés nem történt.

A panaszos álláspontja szerint a rendőrség szerveinek leírt tevékenysége sérti a jogbiztonságot, a tisztességes eljáráshoz való jogot és további alapvető jogokat, úgy mint a személyes szabadságot, az emberi méltóságot és a testi, lelki egészség védelmének jogosultságát.

A panaszos jelezte, hogy több rendőr is készített felvételt, ezért kérte, hogy ezen videofelvételek figyelembevételével (is) vizsgálja ki panaszát a Testület.

2) A panaszos 2012. július 31-én aláírásával is megerősítette panaszát, egyben a Testület által feltett kérdések alapján az alábbi releváns adatokkal egészítette ki azt.

2012. július 7-én a fenti helyszínen a panaszost nem igazoltatták, személyével kapcsolatosan jogszerű intézkedésre nem került sor, „csak” minden előzetes értesítés, felszólítás nélkül a panaszosnak rohantak, lökdösték, könnygázzal lefújták. A Testület azon kérdésére, hogy célzottan személyére irányították-e a rendőrök a könnygázt, választ nem tudott adni.

Sem a panaszos, sem a látótávolságában tartózkodó civil személyek nem követtek el olyan cselekményt, amelyek következtében a helyszínen tartózkodó rendőrök a személyüket ért támadás elhárítására önvédelemként használhatták volna a könnygázt. A panaszos szerint a több száz rendőr „logikai összefüggéseket mellőzve a már megszokottnak nevezhető törvénytörő, brutális módon időnként rátámadt a jelenlevőkre.”

A K. tér és az A. utca kereszteződése acélkordonnal és kétsoros előerős rendőri sorfállal volt lezárva, lehetetlenné téve a terület elhagyását.

A panaszos ismételten kérte a rendőrségi – „vágatlan, manipulálásmentes” – videofelvételek beszerzését, illetve kérte, hogy azok megismerését a Testület biztosítsa számára.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes – így mind a BRFK, mind pedig a KR – rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK által rendelkezésre bocsátott dokumentumok az alábbiak.

a) A BRFK Rendészeti Helyettese (a továbbiakban: Rendészeti Helyettes) a BRFK Hivatalvezetőjének a következő tájékoztatást nyújtotta a rendőri biztosítást illetően.

2012. július 7-én végrehajtott rendőri biztosítással kapcsolatban a BRFK Rendészeti Szervek egyik Osztálya biztosítási tervet készített, „mely korlátozott terjesztésű irat 2022. 07. 01-ig, mivel az abban szereplő adatok, az abból levonható következtetések, illetve a tervben szereplő adatok érvényességi időn belüli nyilvánosságra hozatala, jogosulatlan megszerzése, módosítása vagy felhasználása, illetéktelen személy részére hozzáférhetővé, valamint az arra jogosult számára hozzáférhetetlenné tétele megzavarja a rendőrség, mint állami, vagy a közfeladatot ellátó szerv működési rendjét, feladat és hatáskörének gyakorlását és ezáltal közvetve Magyarország törvényben meghatározott érdekeit hátrányosan érinti.”

A BRFK Rendészeti Szervek arra vonatkozóan, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedés történt volna, nem rendelkezik információval.

A Rendészeti Helyettes jelezte, hogy átiratához csatolta a BRFK Csapatszolgálati Törzs jelentésének másolati példányát, illetve azt, hogy az igazoltató lapok, egyéb jelentések, igazolások, a képfelvételek a BRFK Bűnügyi Szervek egyik Osztályának kerültek átadásra, ezért javasolta az osztály megkeresését a szükséges dokumentumok beszerzése érdekében. Hozzátette, hogy a hírforgalmazással kapcsolatos hanganyag kiadását a BRFK egy másik osztálya tudja teljesíteni.

A Testület elkérte a panaszossal szemben intézkedő rendőrök adatait. A Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy tekintettel arra, hogy nem rendelkezik arra vonatkozóan információval, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedést fogantatosított a BRFK állománya, ezért ezirányú kérését nem áll módjában teljesíteni.

A fokozott ellenőrzéssel kapcsolatos kérdésre a Rendészeti Helyettes azt a felvilágosítást nyújtotta, hogy Budapest Rendőrfőkapitánya határozatában 2012. június 25-én 00 órától 2012. július 08-án 24 óráig B. város teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el. Az ellenőrzés célja a jogsértő tevékenységek megelőzése, visszaszorítása, felderítése, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása volt.

A panaszolt intézkedés helyszínén történő rendőri megjelenéssel kapcsolatosan az átirat tartalmazza, hogy 2012. július 7-én több rendezvény rendőri biztosítására került sor B. város területén. Nevezetesen: a Szivárvány Misszió Alapítvány rendezvénye 14 órától 19 óráig; Pro Libertate Alapítvány rendezvénye 18 órától 21 óráig; valamint F. H. magánszemély által bejelentett rendezvény 2012. július 7-én 15 órától 19 óráig.

A Rendészeti Helyettes rögzítette, hogy a rendőri biztosításra készített biztosítási terv részletesen tartalmazza a biztosításba beosztott erőket, eszközöket, azonban megjegyezte azt is, hogy mint helyszín a K. tér egy bejelentésben sem szerepelt, sem vonulós rendezvény részeként, sem statikus rendezvény fix helyszínéként. Az A. utca a Szivárvány Misszió Alapítvány vonulós rendezvényének záró helyszíne volt, ezért érintette a rendezvény rendőri biztosítását.

F. H. magánszemély rendezvényt jelentett be B. város E. terére a mesterséges tó mellé, valamint az A. K. nevezetű szórakozóhely felett elhelyezkedő, fűvel borított területre, melynek célja tisztelgés és megemlékezés a 2009. július 4-én, B. város E. terén törvénytelenül felosztatott rendezvény évfordulójáról. A rendezvény végét követően kb. 100-150 fő elindult a K. tér irányába, bűnügyi információ szerint a Szivárvány Misszió rendezvényének megzavarása miatt, a K. téri biztosítás ezért került kialakításra.

A rendőri erők számával és annak indokoltságával kapcsolatosan a Rendészeti Helyettes előadta, hogy a rendelkezésre álló információk, valamint az előző évek tapasztalatai alapján fel kellett készülni az olyan jellegű cselekményekkel szembeni rendőri intézkedések végrehajtására, melyek a rendezvény megzavarására irányulnak. A rendezvény környezetében megjelenő ellentétes érzelmű személyek által tanúsítandó jogellenes cselekmények megelőzése és megakadályozása érdekében a rendezvény fokozott, jelentős létszámú erővel, és megfelelő technikai eszközzel (kordon) történő rendőri biztosítása volt indokolt.

A rendőri biztosítást a BRFK és a KR állománya hajtotta végre. A BRFK Rendészeti Szervek nem rendelkezik olyan jellegű kimutatással, adatbázissal, mely a biztosításba beosztott teljes állomány részletes felállítási helyeit tartalmazza, mivel erre kötelezettséget egy jogszabály sem határoz meg. Mivel a panaszossal szemben nem történt rendőri intézkedés, így a teljes állomány felállítási helyeinek meghatározása válna szükségessé, azonban a kért adatok különböző adatbázisokból gyűjthetők be, mely azonban aránytalanul nagy munkaterhet jelentene.

A vaskordon és a rendőri sorfal indokoltságának kérdését illetően a Rendészeti Helyettes azt rögzítette, hogy a terv készítését megelőzően felvették a kapcsolatot az operatív szervekkel, az általuk, a biztosítás szempontjából releváns információk alapján került megszervezésre, illetőleg végrehajtásra a rendőri biztosítás.

Azon kérdés kapcsán, hogy miképpen biztosította a rendőrség a jelenlevők, így a panaszos számára a kordonnal és a rendőri sorfállal elzárt területről való szabad elhaladást, illetve, hogy milyen alternatív útvonalakat jelöltek meg és, hogyan történt meg a jelenlevők tájékoztatása, a Rendészeti Helyettes a következő tájékoztatást adta. A panaszban megjelölt helyszínt (K. tér) nem kordonozták. A B. út irányából, az A. utcából nem lehetett a K. térre menni, „egyébként minden más, egyéb alternatív útvonal nyitva volt, mely minimális kerülővel jár”.

A Testület megkeresésének 6-9. pontjaival kapcsolatban a Rendészeti Helyettes tájékoztatott, hogy a panaszossal szemben rendőri intézkedésről a BRFK Rendészeti Szervek nem rendelkeznek információval. [A Testület így a következő kérdéseire nem kapott választ: „Milyen tájékoztatást nyújtottak az intézkedő rendőrök a rendőri biztosítás, illetve jelenlét indokáról és céljáról a panaszosnak?; A panaszossal szemben bármilyen, konkrét intézkedés fogantatására sor került-e? Amennyiben igen milyen intézkedésre, milyen indokkal és céllal került sor? Milyen felvilágosításban részesült a panaszos? A panaszbeadvány szerint a panaszos több alkalommal részesült könnygázalkalmazásban illetve egy alkalommal fel is lökte őt egy rendőr. A panaszossal szemben alkalmaztak-e testi kényszert? Amennyiben igen, mi volt annak a jogalapja, oka és milyen céllal került arra sor? Amennyiben testi kényszer alkalmazására nem került sor, annyiban kérem tájékoztatását a panaszban említett rendőri magatartást (miszerint a panaszost fellökték) illetően (jogalap, ok, cél).]

A Testület könnygázalkalmazást érintő kérdései (így mely esemény hatására került arra sor, hány esetben, könnygáz típusa, alkalmazás indoka és jogalapja, megelőző felszólítás, figyelmeztetés, panaszos személyére célzottan történt-e a könnygáz használat, a panaszos jelezte-e, hogy sérülése keletkezett) vonatkozásában a BRFK Csapatszolgálati Törzs, illetőleg a biztosítás parancsnoka felé nem érkezett jelentés könnygáz használatáról, melyet a BRFK állománya fogantatosított volna.

A szolgálati kutya alkalmazásával kapcsolatosan az átirat azt tartalmazza, hogy L. P. r. őrnagy utasítására a K. térre ment a szolgálati kutyás alegység, ahol a Budapest Pride rendezvény ellen demonstráló személyek jelentek meg feltételezhetően azzal a szándékkal, hogy a rendezvényt megzavarják. A parancsnok irányítása alatt álló egységek, személyes szabadságot korlátozó intézkedést kezdeményeztek egy személlyel szemben, aki tiltott önkényuralmi jelképet viselt. A személyt az előállító gépjármű megérkezéséig a Készenléti Rendőrség mikrobuszába helyezték el. A kiemelő egység, valamint az őket támogató rendőri erők, a kisbuszt körbevették, mert a tömeg reakcióból észlelni lehetett, hogy az előállított személyt ki akarják menekíteni a rendőri eljárás alól. Utasításra a támogató szolgálati kutyás egységet a rendőri erők védelmére a rendőrsorfal és az egyre agresszívebb tömeg közé állt.

A biztosításba beosztott állomány fegyverzetét, ruházatát, felszerelését eligazítás alkalmával a parancsnokok, valamint a feladat végrehajtás során a BRFK Ellenőrzési Szolgálat munkatársai ellenőrizték. Sem a törzs felé, sem a biztosítás parancsnoka felé nem érkezett jelentés azonosító hiányról. A biztosításba beosztott állomány „10M egységes rendészeti gyakorló öltözetet viselt”. A Rendészeti Helyettes ezután rögzítette, hogy „mivel a panaszossal szemben a BRFK állománya nem fogantatosított intézkedést, nem áll módomban kifejezett tájékoztatást adni konkrét sisakhasználatával, azonban a rendőri biztosítás alkalmával került sor sisakhasználatra”.

Azon Testületi kérdésre, miszerint a rendőri fellépés alkalmával mennyiben érvényesült a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 15. §-ában foglalt

arányosság követelménye, a Rendészeti Helyettes azt válaszolta, hogy „a fentiekre tekintettel, figyelembe véve, hogy a panaszossal szemben intézkedés nem történt, az arányosság követelményével kapcsolatban nem áll rendelkezésemre információ”.

b) A BRFK Értékelő Osztálya tájékoztatást nyújtott arról, hogy a szóban forgó időben és helyszínen készült felvételek másolatát (9 db DVD) rendelkezésre bocsátja, illetve jelezte, hogy a panaszossal szemben kiállított RK lap nincs az osztály birtokában.

c) Budapest Rendőrfőkapitányának egyedi utasítása – „a 2012. június 27-étől 2012. július 8-áig tartandó rendezvények biztosításával kapcsolatos rendőri feladatok végrehajtásáról szóló egyedi utasítás módosításáról – az alábbiakat tartalmazza.

Az Rtv. 30. § (1) és (3) bekezdése alapján 2012. június 25-én 00 órától július 8-án 24 óráig B. város területére fokozott ellenőrzést elrendelő fenti egyedi utasítást módosította, mégpedig a következőképpen. Módosította egyrészről az egyedi utasítás címét („Egyedi utasítás június 25. napjától július 1. napjáig tartandó rendezvénnyel kapcsolatos megerősített rendőri szolgálat, valamint a július 1. napjától július 8. napjáig megtartandó rendezvény biztosításával kapcsolatos feladatok végrehajtása”), másrészről a rendelkező részét.

Az új rendelkező rész szerint: „A fenti jogszabályhely, továbbá a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 51. § (6) bekezdése és 90. § (6) bekezdése alapján a csapaterőnek és a rendőrfőkapitánynak a biztosításában, illetve a fokozott járőrszolgálatba való részvétele során fokozott ellenőrzést a következők szerint határozom meg: A központi biztosításba, illetve a megerősített járőrszolgálatba beosztott állomány a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kíséri a rendezvényre érkezőket, megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat- és csomagátvizsgálást hajt végre. A központi biztosításba, illetve a megerősített járőrszolgálatba beosztott egyenruhás rendőri állomány az Rtv. 13. §-a alapján, illetőleg kérésre közreműködik az esetlegesen megbomlott rend helyre állításában. Jogsértés esetén végrehajtja a szükséges intézkedést.”

2) A KR által megküldött dokumentumok az alábbi releváns adatokat tartalmazzák.

a) A KR Parancsnoka a Testületet – megkeresése alapján – arról tájékoztatta, hogy a BRFK vezetője 2012. július 7-én 00 órától, 2012. július 8-án 24 óráig, B. város teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el.

A panaszossal szemben a KR állományába tartozó rendőrök nem intézkedtek, így arról képfelvétel és/vagy hangfelvétel nem áll rendelkezésre.

A rendezvénybiztosítás során a KR állomány könnnyázt nem alkalmazott.

Nem rendelkezett a KR információval arról, hogy a panaszos a KR állományába tartozó rendőrnek könnnyáz okozta sérülését jelezte volna, vagy orvosi ellátásra vált volna szükségessé ezzel összefüggésben. Amennyiben könnnyáz alkalmazására került sor, azt feltehetően a BRFK állományából a rendezvénybiztosításban részt vevő rendőrök alkalmazták.

A szolgálati kutya, mint kényszerítő eszköz alkalmazására vonatkozó szabályokat az Rtv. 50. §-a tartalmazza. A rendezvénybiztosítás során általában terület lezárására alkalmaznak szolgálati kutyát a hatékony visszatartó hatása miatt. A KR részéről 9 fő kutyás járőrt vezényelt a biztosítási feladatok ellátására.

A KR biztosításban részt vevő állománya egységes 10M rendészeti gyakorló ruházatot viselt, valamint a bevetési ruházat fölött testvédőt, amelyen az előírásoknak megfelelően helyezték el az azonosító számokat. A rendőrök a külön azonosítószámmal ellátott, rendszeresített „Gulett” sisakot viselték.

A rendezvénybiztosítás során a KR állománya az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelmények figyelembe vételével járt el.

A megkeresésben foglalt további kérdések megválaszolása a KR Parancsnokának tájékoztatása szerint a BRFK hatáskörébe tartozik, valamint a panaszossal szembeni intézkedés vonatkozásában kijelentette, hogy releváns információval nem rendelkezik.

b) A KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály I. vezetőjének jelentése szerint 2012. július 7-én megtartásra került – Meleg Méltóság Menete – rendezvény biztosításával kapcsolatban 2012. július 7-én 8 órától 21 óra 30 percig terjedő időszakban a KR állományából a főosztályvezető alárendeltségébe vezényelt bevetési századok vonatkozásában műveletirányítói feladatot látott el. A főosztályvezető négy KR bevetési század, egy kutyás alegység (1 + 9 fő), és egy lovas alegység (1 + 19 fő) felett gyakorolt műveletirányítói feladatot.

A jelentés a panaszos által megjelölt időpont vonatkozásában az alábbiakat tartalmazza:

A jelentés 17 óra 40 perces időpontnál arról érkezett jelentés az A. utca – K. L. tér kereszteződésében ellenérzelmű tömeg tartózkodik.

A menetet 17 óra 48 perckor esemény nélkül érte el az A. utcát. Majd 17 óra 55 perckor a menet elejével esemény nélkül elérték az A. utca és H. utca kereszteződésében felállított kordont, illetve a menet vége az A. utcába beérkezett.

18 óra 14 perckor a rendezvény résztvevői megkezdték az elvonulást az A. utcából az N. I. utca felé. 18 óra 26 perckor a rendezvény befejeződött, a területen már csak a rendezvény rendezői tartózkodtak.

c) A KR Rendészeti Igazgatóság Bevetési Főosztály IV. vezetőjének a jelentése az alábbi releváns információkat tartalmazza a panaszos által meghatározott helyszín és időpont kapcsán.

17 óra 20 perckor „legalább száz, fekete pólós, nagyrészt kopasz ellentüntető várakozik az A. utca kordonokkal lezárt, K. téri torkolatánál, ahol majd véget ér a melegfelvonulás.”

17 óra 23 perckor a rendező utasítására egy állomány négy bevetési csoportjával, illetve az egy másik állománnyal megerősítve kiürítették a K. L. teret, majd az egyik állomány a V. térenél, míg a másik állomány az A. utcánál, a minisztérium parkolójánál zárást hajtott végre.

17 óra 41 perckor egy állomány átirányításra került a K. tér – A. utca kereszteződéséhez, illetve felkészült a kordon megerősítésére és a menet A. utcába való megérkezésére, „mivel a K. téren kb. 200 fős tömeg gyűlt össze, akik jelenleg még békések, azonban számítani kell arra, hogy a menet megérkezésekor ismét megtámadják a kordont”.

17 óra 48 perckor egy másik állomány az E. téri kordontól áttelepült a K. tér közvetlen környezetébe, ahol a K. L. tér – Sz. utca – B. B. utca kereszteződésében hajtott végre zárási feladatokat.

Egy felszólító gépjárműve illetve egy állományból 5 bevetési csoportot 17 óra 50 perckor átirányítottak a K. tér – A. utca kereszteződésében felállított kordonhoz, illetve egy másik állomány a menet elejét vezette a V. utcáig.

17 óra 55 perckor annak megakadályozása érdekében, hogy a K. téren lévő személyek ne hagyják el a helyszínt, három bevetési csoport zárta az Sz. utcát a K. tér irányából, valamint a B. B. utcában másik három bevetési csoport zárást hajtott végre.

17 óra 59 perckor egysoros sorfalat állítottak fel a K. L. tér – A. utca kereszteződésében felállított kordonon kívül, arccal az Országház felé.

18 óra 12 perckor két bevetési csoportot az N. I. és az Sz. utca környezetébe irányítottak, mivel a résztvevők az Ny. tér irányába kezdték meg a távozást. Ekkor ért véget a felvonulás, megérkezett a menet az A. utca végéhez, ahol rövid beszédet tartottak a résztvevők, majd a felvonulók megkezdték a helyszín elhagyását.

18 óra 13 perckor egy bevetési csoport segítséget nyújtott a BRFK által kiemelt személy elkíséréséhez. Az előállított személy elszállítását követően ezen bevetési csoport visszaállt a lezárt területre.

18 óra 25 perckor az első előállítás során újabb incidens alakult ki, így a BRFK egy újabb személyt is kiemelt, amely előállítás biztosításához egy bevetési csoport a helyszínen maradt.

18 óra 25 perctől a K. tér és környékére vezényelt erők kivonása fokozatosan megkezdődött.

18 óra 35 perckor egy, a vonulós rendezvényen résztvevő személyt megtámadtak, és a támadó személyt egy állomány kiemelte és elfogta.

18 óra 38 perckor a K. tér – V. tere kereszteződésénél egy BRFK-s kollégát megtámadtak, ezért a támadó személyt elfogta a BRFK. A helyszínre megerősítő erőt kértek, azonban két állományt kivontak a helyszínről, mivel azt feltételezték, hogy „a tüntető tömeg még a rendőri erők jelenléte miatt tartózkodik a helyszínen”. 18 óra 43 perckor a KR erőit kivonták. Ezzel párhuzamosan egy másik állomány a K. L. téren zárási feladatokat ellátó részét is kivonták.

18 óra 40 perckor a K. téren igazoltató rendőri állományt kisebb ellentüntetői csoport megtámadta, „1 db könnygáz spray-t elvettek.”

18 óra 50 perckor az A. utca – K. L. tér kereszteződésében felállított kordon minisztériumhoz eső oldalát és az ott tartózkodó rendőri erőket megtámadták, ezért a támadó személyek kiemelése megtörtént. Egy fővel szemben kezdeményezett a KR állománya személyi szabadságot korlátozó intézkedést.

18 óra 58 perckor és 19 órakor a KR állomány a KR központi objektumába bevonult.

19 óra 30 perckor a KR teljes feladatba bevont állománya leléptetésre került.

d) A panaszos által megjelölt időponttal összefüggésben a KR által rendelkezésre bocsátott további jelentések releváns, illetve plusz adatot nem tartalmaztak, ezért azok ismertetésétől a Testület eltekint.

3) A rendőrség által rendelkezésre bocsátott számos CD lemezek között szerepelt egy, a panaszos által megjelölt időpontokat és helyszínt érintő („K3”) térfigyelő kamerával készített (több) felvétel, amely az eseményeket percről perce rögzítette. A felvételek készítés időpontja a felvételek fájlneveiből vált ismertté.

A felvételeken látható, hogy az A. utca – K. L. tér kereszteződésében acélkordon felállítására került sor, amely később – azt követően, hogy a kordon Parlament felőli oldalán több személy, illetve ellentüntetői csoportjai jelent meg – bevetési ruházatot viselő rendőri rendőrök sorfalával egészült ki. 17 óra 33 perc körüli időpontban a kordon mindkét oldalán rendőrök sorakoztak fel, illetve a Parlament felőli részen 40-60 tüntető látható. 17 óra 50 perc körüli időben a tömeg – amely egyre nő – már nem közvetlenül a rendőri sorfal előtt, hanem a Parlament előtti villamos síneken tartózkodik, ahol mindkét oldalon rendőrök csoportja is feltűnik. 17 óra 53 perc körüli időben a rendőri sorfal a kordon (Parlament felé) elől, a kordon másik oldalára vonul, miközben messziről látható, hogy az A. utcába érkezik a vonulós rendezvény.

17 óra 56 perc körül a tüntetők kézmozdulataiból és mozgásából az tűnik ki, hogy elkezdik a kordon megbontását, aminek hatására ismét rendőri sorfal áll fel a kordon mindkét oldalára – ezt megelőzően csak a kordon mögött csoportosultak a rendőrök. 18 óra körül a panaszos – fényképezőgépét használva – feltűnik a kordon mögött (azaz nem a kordon Parlament felé eső részén, ahol a tüntetők vannak), a rendőrök között. A panaszos sétál fel- és alá, miközben láthatóan fényképezőgépével rögzíti a rendőröket, a történeteket. 18 óra 06 perc körül a panaszos továbbra is a kordon mögött, a tüntetőkkel szemben tartózkodik, és láthatóan nyugodtan, a helyszín elhagyásának szándéka nélkül felvételt készít. Az tapasztalható, hogy a rendőri erő folyamatosan növekszik a kordon mögött, miközben a panaszos többször megjelenik és kamerázik. Nem tapasztalható olyan momentum, amikor a panaszos a rendőrökkel közvetlen kapcsolatba kerül, esetleg velük kommunikál.

18 óra 10 perc körül a panaszos ismét megjelenik a kordon mögött, kamerázik, lökdösődés, rendőri kontaktus egy esetben sem azonosítható. A kordon előtti (Parlament felé eső) részről egy – fehér sálát viselő – személyt rendőrök állják körbe, intézkedni kezdenek vele, majd a tüntetők csoportjából kivezetik. Ahogy a férfit a rendőrök elvezetik, úgy a tömeg is mozog

velük a Minisztérium épületének irányába. A rendőrök sorfalat alkotva zárják el az utat a tüntetők elől.

18 óra 16 perc körül a Minisztérium előtti területen tüntetők újabb csoportja látható, akik a minisztérium előtt álló rendőrségi gépkocsi köré gyűlt rendőrök mögött tartózkodnak. Hirtelen szolgálati kutyákkal felszerelt rendőrök futnak a helyszínre – elválasztva a rendőröket a tüntetőktől –, majd ismét intézkedés kezdődik. Az tapasztalható egyértelműen, hogy rendőrök és a tüntető tömeg között konfliktus alakul ki – aktív mozgásban vannak a rendőrök és a tüntetők is, akik erőteljes karmozdulatokat mutatnak. Annak oka nem azonosítható, illetve nem látható egyértelműen, hogy mi tette indokolttá a szolgálati kutyák alkalmazását. Majd a tömeg nyugodtabbá válik, sokak felvételt készítenek egy konkrét eseményről, miközben a panaszos is megjelenik, a rendőrök és tüntetőkből álló csoport központja felé tart, dokumentálni kezdi az eseményeket. A panaszos 18 óra 20 perc körül ugyanebben a tömegben ismét megjelenik amint felvételt készít. 18 óra 23 körüli időben ismét konfliktus – lökdösődés, aktív mozgás mindkét fél részéről – tapasztalható a rendőrök és a tüntetők között. A panaszos a tüntetői oldalon áll, őt tüntetők veszik körül, illetve a tömegben mozog, úgy próbálja dokumentálni az intézkedést. Majd a rendőrök egy csoportba tömörülve elkezdnek eltávolodni kissé a tüntetőktől, majd ezen felvétel részlet végén ismét aktív mozgás, konfliktus tapasztalható. Az ezt követő felvételrészleten a konfliktus folytatása látható, a tüntető tömeg aktív kézmozdulatokkal áll a rendőrökkel szemben, miközben a panaszos tüntetői oldalon továbbra is felvételt készít. A panaszos tüntetők között áll, akik körülötte láthatóan agresszív magatartást tanúsítanak, majd a két csoport eltávolodik egymástól.

Az ezt követő percekben ugyanezen tüntetői csoport és a rendőrök láthatóak, és közbe a panaszos az eseményeket dokumentálva jelenik meg többször.

13 óra 37 perc körüli időben ugyanezen a helyszínen konfliktus alakul ki a rendőrök és a tüntetők között, több tüntető – akik mellett a panaszos kamerájával tartózkodik – aktívan, agresszíven lép fel a rendőrökkel, majd – miközben a rendőrök ezt megkísérlik megakadályozni – egy fekete pólós civil férfi fehér színű palackból, valamilyen anyagot, vélhetően gázt fúj a rendőrök irányába, majd ezt a palackot a rendőrök felé eldobja. Egyértelműen látható, hogy a férfi által kifújtt anyag a rendőrök és a körülötte tartózkodó tüntetők – így a panaszos – irányába megy. Ez a férfi elesik, majd a rendőrök utána futnak és elfogják. A panaszos is kifut a tömegből, de továbbra is rögzíti a történeteket. Majd megkezdik az elfogott férfi elvezetését a minisztérium épülete elől az N. utca felé. A tüntetők láthatóan a férfi elvezetése ellen kívánnak tüntetőleg fellépni, közben több rendőr felsorakozik a tüntetők és az intézkedés között, az elfogott személy elvezetésének biztosítása érdekében. A tömeg aktív karmozdulatokkal, tüntetőleg lép fel. A panaszos egy darabig nem látható, majd a felvételrészlet kb. felénél az aktív, civil oldalon, a rendőröktől kissé távolabb fényképezőgéppel jelenik meg. Ezután a felvétel a tüntetőket és a rendőröket mutatja, közben a panaszos fel-fel tűnik. A tüntetők közül olyan személyek is megjelennek, akik gázálcban vannak jelen.

Az ezt követő percekben konfliktus, könnygáz alkalmazás a rendőrök részéről nem tapasztalható. 18 óra 50 perc körüli időben a rendőrök és a tömeg visszavonul az A. utcánál lévő kordonhoz. Rendőrök egy része sorfalat alkot a kordonnál, majd a felvételrészlet második részénél az A. utca és a Minisztérium épületének találkozásánál egy férfi láthatóan kiabálni kezd a rendőrökkel, és látszik, hogy megmozdul a kordon, kisebb összetűzés alakul

ki. A panaszos a kordonok irányából közelít a konfliktus felé, miközben rögzíti az eseményeket, de őt atrocitás nem éri.

18 óra 53 perc körüli időben a kordon Parlament felőli oldalán, de a kordontól távolabb, újabb konfliktus tapasztalható tüntetők egy csoportja és a szolgálati kutyás rendőrök között. A panaszos nem tartózkodik az események közvetlen közelében, távolabbról dokumentálja azt. Majd a panaszos a szolgálati kutyás rendőrök felé közelít, velük szemben állva kamerázik, de nézeteltérés nem alakul ki. A rendőrök kis idő elteltével a kordon felé haladnak vissza, a panaszos velük tart, ahol a kordon középső részét már korábban a rendőrök megnyitották. Lökдösődés, könnygáz alkalmazás nem látható.

Az ezt követő felvételek a panasz tárgya vonatkozásában további releváns információt nem tartalmaznak. Idővel a tüntetők és a rendőrök száma is csökken, a panaszos fokozatosan eltávolodik a tömegtől. Olyan konfliktus, amelynek a panaszos részese lenne nem tapasztalható, látható.

A megtekintett kézi kamerás felvételeken a panaszos többször megjelenik, amint fényképezőgéppel az eseményekről felvételt készít. A tüntetői oldal részéről többször tapasztalható agresszív fellépés, a rendőröket degradáló rigmusok skandalása, illetve trágár szavak alkalmazása („gyáva szar vagy”, „hülye”, „kөcsөг”, „RÖF, RÖF”, „buzi”, „zsidó bérenc”, „hazaáruló”). A tömeg egyes felvételeken azt skandalja: „mocskos buzik”. Amely felvételen a panaszos feltűnik, vele szemben rendőri intézkedés, rendőri fellépés nem látható, illetve őt érintő lökдösődés vagy könnygázalkalmazás szintén nem tapasztalható. Egy felvételen, könnygáz használat hallható, ugyanakkor nem látható a kialakult helyzetben (tüntetők és a rendőrök mozgása), hogy azt ki és minek a hatására alkalmazza.

A felvételek között szerepel az is, amelyen hallhatóak a rendőri felszólítások. Ezen felszólítások a szabálysértő magatartással felhagyásra vonatkoznak. Három esetben a felszólítás arra szorítkozik, hogy a tüntetők tevékenységükkel szabálysértést követnek el, és amennyiben azzal nem hagynak fel, abban az esetben el fognak járni velük szemben. A másik két felszólítás arra terjed ki, hogy a jelenlevők arcuk eltakarásával követnek el szabálysértést, és arra kéri a rendőrség a tüntetőket, hogy az arcukat tegyék szabaddá, ellenkező esetben kényszerítő eszközt lesznek kénytelenek alkalmazni.

III.

A Testület a panasz eljárás keretében mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy hatásköri szabályai alapján mely panaszosi sérelmek vizsgálatát végezheti el.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. – intézkedéskor hatályos – 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Ugyanezen törvényhely (3) bekezdése szerint a panasz meghatalmazott útján is előterjeszthető.

E rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlátás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. fent utalt – 92. § (1) és (3) bekezdésében rögzített – rendelkezése alapján a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az a személy kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés közvetlenül érintett.

Erre figyelemmel a Testület nem vonta vizsgálatai körébe a panasz azon részeit, amelyekben a panaszos a kifogásolt események helyszínén és idején vele együtt jelen volt más személyeket ért sérelmekről számol be.

A Testület tehát a panasz azon részeit, amelyek a rendezvény más résztvevőivel szemben tanúsított rendőri magatartást kifogásolják, hatáskör hiányában nem vizsgálhatta.

Figyelemmel arra, hogy a rendőrségi iratok és panaszbeadvány megegyeztetett azt illetően, hogy a panaszossal szemben nem intézkedtek a panaszolt események során – amely körülményt a megtekintett videofelvételek visszaigazoltak –, a Testület tényként fogadta el, hogy a panaszos személyét érintő rendőri intézkedés fogantatására a vizsgált helyszínen és időpontban nem került sor. Ennek ellenére tényként rögzítendő az is, hogy a panaszos a helyszínen megjelent, ezért a rendőri biztosításnak és rendőri fellépésnek nyilvánvalóan érintettje volt.

Mindezek okán pedig a panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – a Testület vizsgálata tárgyává tette azt a rendőri jelenlét és biztosítás jogszerűségét, és azt, hogy a panaszost érte-e bármilyen fizikai atrocitás és könnygázalkalmazás a rendőrség részéről.

A Testület a panaszeljárás során arra a megállapítása jutott, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és az abból levezethető testi épséghez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

1) A Testület a panasznak azon részével kapcsolatosan, amely a rendőrség A. utca – K. téri jelenlétével és az ott végzett biztosítással – így acélkordon, rendőrsorfal és szolgálati kutya alkalmazásával – voltak kapcsolatosak az alábbi megállapításokat teszi.

Tényként állapítható meg, hogy 2012. július 7-én B. város területén több, előzetesen bejelentett rendezvény biztosításában vett részt a rendőrség. Így mások mellett a rendőrség biztosította a Szivárvány Misszió Alapítvány rendezvényét is, amely vonulós rendezvény az egyik parkból elindulva érkezett a B. város A. utcájába. A Rendészeti Helyettes arról tájékoztatta a Testületet, hogy a K. tér egy bejelentésében sem szerepelt, azaz sem a vonulós rendezvény része, sem statikus rendezvény fix helyszíne nem volt, ugyanakkor az A. utca a Szivárvány Misszió Alapítvány vonulós rendezvényének záró helyszíne volt, ezért azt érintette a rendőri biztosítás.

A rendőrségi dokumentumokból azt tűnik ki, hogy a K. tér – A. utca kereszteződés, valamint a K. tér biztosítása azért vált szükségessé, mert az E. téren megtartott rendezvényről kb. 100-150 fő a K. tér irányába indult a rendőrség bűnügyi információi szerint azzal a céllal, hogy ott a Szivárvány Misszió Alapítvány rendezvényét megzavarják. A rendőrségnek – információi és a korábbi évek tapasztalatai alapján – arra kellett felkészülnie, hogy a rendezvény megzavarására irányuló cselekmények megakadályozása végett rendőri intézkedés végrehajtása válik szükségessé. Ezért a vonulós rendezvény környezetében megjelenő ellentétes érzelmi személyek által tanúsítandó jogellenes cselekmények megelőzése és megakadályozása érdekében fokozott, jelentős létszámú erővel és megfelelő technikai felszereléssel (kordon) rendőri biztosítás vált indokoltá.

Szükséges utalni továbbá a KR által megküldött, az egyes Bevetési Főosztályok vezetői által 2012. július 7-én készített jelentésekre. A Bevetési Főosztály I. vezetőjének jelentése szerint 17 óra 40 perckor arról érkezett jelentés, hogy az A. utca és a K. L. tér kereszteződésében ellenérzelmi tömeg tartózkodik. A Bevetési Főosztály IV. vezetőjének jelentése arról tanúskodott, hogy 17 óra 20 perckor „legalább száz, fekete pólós, nagyrészt kopasz ellentüntetős” várakozott az A. utca - K. L. tér torkolatánál. Ugyanezen jelentés 17 óra 41 perces időpontnál a K. téren tartózkodó tömeget kb. 200 fősnek ítéli meg, akik akkor még békések voltak, ugyanakkor várható volt, hogy a vonulós rendezvény megérkezésekor „ismét megtámadják a kordont”. Ugyanezen jelentés hat olyan incidensről számolt be, amelynek során a tüntetők támadólag léptek fel, amelyek következtében kiemelésekre, elfogásokra került sor. Megjegyzendő, hogy a megtekintett felvételek a hivatkozott incidenseket és rendőrség korábbi feltételezéseit visszaigazolták.

A Rendészeti Helyettes a szolgálati kutya alkalmazásával kapcsolatosan rögzítette, hogy azért jelent meg kutyás egység a helyszínen, mert ott a Budapest Pride rendezvény ellen demonstráló személyek tartózkodtak, feltételezések szerint azzal a céllal, hogy a vonulós rendezvényt megzavarják. A KR Parancsnoka a szolgálati kutyás egységek vonatkozásában arról tájékoztatót, hogy a rendezvénybiztosítás során terület lezárásra alkalmaznak szolgálati kutyát a hatékony visszatartó hatása miatt.

a) Az Rtv. 37. §-ának e) pontja szerint, a rendőr az önveszélyes állapot, vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése érdekében területet lezárhat, és megakadályozhatja, hogy oda bárki belépjen, vagy onnan távozzék, illetőleg az ott tartózkodókat távozásra kötelezheti.

Megállapítható, hogy az A. utca és K. tér kereszteződésénél a rendőrség annak érdekében alkalmazott acél kordont illetve élősoros rendőrsorfalat, hogy a K. téren megjelent tüntetői csoportot megakadályozza azon szándékában, hogy a Szivárvány Misszió Alapítvány által szervezett vonulós rendezvényt – amelynek végállomása az A. utca volt – megzavarja.

Az alábbiakban a Testület arra a kérdésre kísérelt meg választ adni, hogy az idézett jogszabályhely alkalmazásának feltételei fennálltak-e; tehát olyan személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet állt-e fenn, amelynek elhárítására a terület lezárása alkalmas, és arányos biztonsági intézkedésnek tekinthető.

Tényként állapítható meg, hogy 2012. július 7-ére a K. térre nem jelentettek be Gytv. szerinti rendezvényt, ugyanakkor a rendőrség bűnügyi információi szerint arra lehetett számítani, hogy ott a vonulósos tüntetéssel szemben ellentétes érzelmű csoport fog megjelenni. A 2012. július 7-én kelt rendőri jelentések, valamint a rendelkezésre álló videofelvételek a rendőrség előzetes feltételezését visszaigazolták. A Testület a megtekintett felvételeken azt tapasztalta, hogy a Parlament előtti útszakaszon, illetve az A. utca elején és a Minisztérium előtti területen olyan személyek csoportja jelent meg, amely nyilvánvalóan a vonulósos rendezvénnyel szemben kívánt fellépni. Ezt igazolták vissza a megtapasztalt bekiabálások („mocskos buzik”), illetve a tömeg egyes – aktív, több esetben agresszívvá váló – megnyilvánulásai, így például a kordon megbontásra irányuló tevékenység.

A Testület álláspontja szerint a rendőrség az előző évek tapasztalataiból is kiindulva joggal döntött a szóban forgó kereszteződés megelőző, acél kordonnal történő biztosításáról, majd pedig a rendőri erők bevonásáról, hiszen a spontán módon ott megjelent tüntetői csoport idővel elvesztette békés jellegét. A békétlenné váló tömeg magatartása révén a rendőrség alappal értékelhette az eseményt személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzetként.

Az Rtv. már idézett 37. § e) pontja a rendőrségnek felhatalmazást nyújtott a terület lezárására, amely eszközt a Testület indokoltan, célszerűnek és arányosnak talált a megismert körülmények fényében.

A fenti rendelkezések alapján megállapítható, hogy a rendőrség a bejelentett vonulósos rendezvény végállomásánál, azaz az A. utcában, valamint az A. utca – K. tér kereszteződésében jogszerűen volt jelen, ahol egyrészt a rendezvény biztosításában vett részt, másrészt az ott megjelent ellenérzelmű tömeg vonulósos rendezvényt megzavaró tevékenységének megakadályozása érdekében hajtott végre intézkedéseket. **Mindezek okán a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) Az Rtv. 50. § (1)-(2) bekezdése a következőket mondja ki: „(1) A rendőr szájkosárral ellátott szolgálati kutyát - pórázon vagy anélkül - kényszerítő eszközként akkor alkalmazhat, ha a testi kényszer alkalmazásának feltételei (47. §) fennállnak. (2) A rendőr szájkosár nélküli szolgálati kutyát pórázon vezetve alkalmazhat, ha a jogellenesen összegyűlt tömeg enyhébb (47-49. §) kényszerítő eszközzel nem oszlatható szét, illetve, ha az a közbiztonságot súlyosan veszélyeztető csoportosulás szétosztatásához vagy a rendőri intézkedéssel szembeni tevőleges ellenállás leküzdéséhez szükséges.”

Tényként állapítható meg a megtekintett felvételek és rendelkezésre álló írásos bizonyítékok alapján – figyelemmel a panasz tartalmára is, amely a szolgálati kutyák használatát csak általánosságban kifogásolja –, hogy konkrétan a panaszossal szemben a rendőrség nem alkalmazott szolgálati kutyát. Rögzítendő, hogy a Testület egyetlen olyan képsort sem tapasztalt a megtekintett – több órás – felvételeken, ahol a panaszos rendőri intézkedés avagy kényszerítő eszköz alkalmazás alanya lett volna.

Mindezek okán a Testületnek – azaz a panaszos személyét érintő, konkrét kényszerítőeszköz alkalmazás hiányában – nem állt módjában vizsgálni a szolgálati kutya alkalmazásának szükségességét, jogszerűségét és arányosságát.

2) A panaszos kifogásolta, hogy 18 óra 40 perc körüli időben rátámadtak egy emberre a Minisztérium előtt, ahol a panaszost lefűjték könnygázzal és fellökték.

a) A könnygáz alkalmazással kapcsolatosan a megtekintett felvételek alapján megállapítható, hogy 18 óra 40 perc körüli időben egy, civil ruhás személy egy fehér színű palackból ismeretlen eredetű anyagot fűjt a rendőrök irányába, majd a palackot a rendőrök irányába dobta el. Szükséges felhívni a figyelmet, hogy ezt követően a felvételek – egészen az események legvégéig – nem tartalmaznak olyan momentumot, amely a további könnygáz alkalmazására utalnának. A felvételek tehát alátámasztották a BRFK és KR azon nyilatkozatát, miszerint állományuk könnygázt nem alkalmazott a tárgyi események során. Érdekesség az is, hogy ezen tüntetői tevékenységről a rendőrségi iratok nem szólnak, mindössze egy rendőri jelentés tér ki arra, hogy 18 óra 40 perckor egy igazoltató rendőri állományt ellentüntetői csoport támadott meg, és „1 db könnygáz spray-t elvettek”.

A felvétel alapján megállapítható az is, hogy a beazonosíthatóvá vált fenti incidens, illetve vélhető könnygáz használat közvetlen közelében tartózkodott a panaszos és fényképezőgépével dokumentálta az esetet.

Figyelemmel arra, hogy a rendőrség nem alkalmazott könnygázt a sérelmezett intézkedések során, egyértelműen megállapítható, hogy nem sérült a panaszos emberi méltóságból levezethető testi épséghez fűződő joga.

b) A panaszos által kifogásolt „lökdösődések” kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

A rendőrség nem számolt be a panaszossal szembeni közvetlen rendőri intézkedésekről, és figyelemmel arra, hogy vele szemben konkrét rendőri intézkedést nem foganatosítottak, ezért nem volt módja sem a BRFK-nak, sem a KR-nek egyéb bizonyítékot rendelkezésre bocsátani. Ugyanakkor a megtekintett felvételek alapján rögzíthető, hogy a panaszos egyetlen esetben sem került összeütközésbe, konfliktusba a rendőrökkel, annak ellenére, hogy a panaszos végig fényképezőgépével dokumentálta az eseményeket és minden olyan esetben, amikor valamely nézeteltérés kezdett kibontakozódni vagy alakult ki a tüntetői tábor és a rendőrség között, ő tudatosan azok közelébe férközött, illetve nem egyszer azok középpontjában tartózkodott. A fent említett konfliktus alkalmával – amikor idegen eredetű anyagot fűjt ki egy tüntető célzottan az intézkedő rendőrök felé – a panaszos szintén a konfliktus gócpontjában helyezkedett el. Ennél az esetnél a rendőrök megkísérelték elfogni a velük szemben fellépő férfit, és mindkét irányból – tüntetői és rendőri oldalról is – aktív mozgás, lökdösődés volt tapasztalható.

Figyelemmel arra, hogy a panaszos minden egyes kialakult konfliktushelyzet közelében volt, ezért akár a rendőri, akár a tüntetői oldalról érezhette úgy, hogy őt lökdösi. Ugyanakkor a

felvételek alapján nem vált igazolhatóvá az, hogy a panaszossal szemben az intézkedő rendőri erők szándékosan fizikai erőszakot alkalmaztak volna. Ismételten szükséges rámutatni arra is, hogy a panaszos nyilvánvalóan önszántából, szándékosan volt jelen és próbált egyre közelebb férkőzni az egyes incidensekhez, annak érdekében, hogy fényképezőgépével felvételeket készítsen.

Látható, hogy a panaszos előadásával szemben áll a megtekintett felvételek tartalma, aminek okán megállapíthatóvá vált, hogy a rendőri tevékenység nem sértette a panaszos emberi méltóságát.

IV.

A Testület megállapítása szerint nem sérült a rendezvény biztosítási feladatok ellátását végző rendőri magatartások okán a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve ugyancsak nem sérült a rendőri fellépés módja miatt a panaszos emberi méltósága, valamint a testi épséghez való joga sem figyelemmel arra, hogy a rendőrség vegyi eszközt nem alkalmazott a sérelmezett eseményeken. A Testületnek nem állt módjában értékelni a szolgálati kutya alkalmazásának jogszerűségét, figyelemmel arra, hogy megállapíthatóvá vált, hogy a panaszossal szemben kényszerítőeszköz alkalmazására nem került sor. A Testület ezért – az Rtv. 93. § (2) bekezdésének megfelelően – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. június 12.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag